

SubsidieRaad

Subsidienieuws

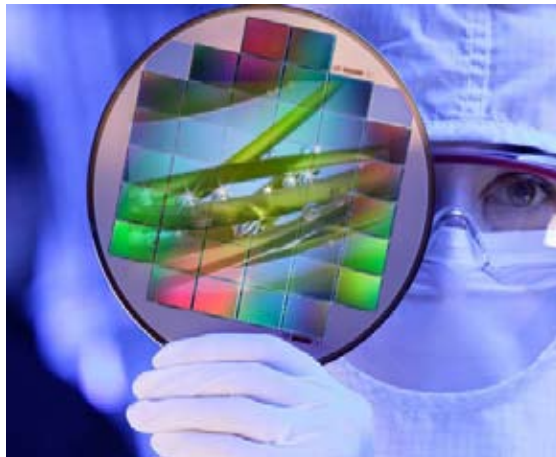
Subsidieadviesbureau Raad & Daad B.V.

Nummer 8 - 2008

Programma Milieu & Technologie weer van start

MKB-bedrijven uit de maakindustrie kunnen in 2008 weer rekenen op de steun van de overheid voor het ontwikkelen, uitproberen of beter in de markt zetten van innovatieve processen, producten en diensten die milieuwinst opleveren. Het programma Milieu & Technologie (M&T) van SenterNovem subsidieert al sinds 1988 milieugerichte innovaties. Onlangs ging de jongste subsidieronde van start met een totaal budget van vijf miljoen euro.

Het programma M&T ondersteunt een flink deel van het technologische innovatietraject, van industriële haalbaarheid tot demonstratie. Bovendien is er subsidie voor de voorbereidingen voor een geslaagde marktintroductie. Volledige subsidieaanvragen zijn welkom tot en met 9 september 2008 en worden op volgorde van binnenkomst beoordeeld. Criteria daarbij zijn onder andere milieuwinst, innovativiteit (nieuw voor Nederland) en betrokkenheid van de bedrijfskolom. Afhankelijk van het soort project wordt 25 tot 75 procent van de projectkosten gesubsidieerd, met maxima van 100.000

Raad
daad+

Nieuwe ronde Innovatievouchers

Vanaf maart 2008 is een nieuwe tender voor de Subsidieregeling Innovatievouchers van start gegaan. Deze tender loopt door tot en met eind van dit jaar. Met de innovatievouchers kunnen mkb-ondernemers onderzoeksvragen uitzetten bij kennisinstellingen, die vaak kennis op de plank hebben liggen waar mkb-ondernemers lang niet genoeg gebruik van maken.

Nieuw in de regeling is dat een Innovatievoucher ingezet kan worden voor octrooiaanvragen. De voucher kan dan gebruikt worden voor kosten in de aanvraagfase. Te denken valt aan het opstellen van een octrooiaanvraag, het maken van tekeningen, vertalingen, indieningtaks, taks voor het laten doen van nieuwheidsonderzoek en het aanpassen van de octrooiaanvraag. De kosten dienen gemaakt te worden door een octrooibureau en/of een octrooigemachtigde.

Financiële steun met BIB (Beroepsonderwijs in Bedrijf)

Raad & Daad heeft onlangs een bedrijf en een school in Dordrecht terzijde gestaan bij het aanvragen van BIB subsidie. Het project behelst

het verbeteren van de aansluiting van tussen onderwijs en bedrijf. Met BIB ondersteunt EZ mkb-bedrijven om samen met onderwijsinstellingen het praktijkleren te verbeteren, met als resultaat aantrekkelijker arbeidsmarktrelevant beroepsonderwijs. De bijdrage is maximaal 50% van de projectkosten met een maximum van 500.000 euro. Projecten kunnen startactiviteiten, ontwikkelen en uitvoeringsactiviteiten alsmede verduurzamingsactiviteiten rondom het praktijkleren omvatten.

Inmiddels is subsidie toegekend en werken school en bedrijf aan de projectimplementatie. De kans is groot dat ook uw bedrijf of school in aanmerking komt voor deze regeling. Heeft u een idee voor een project en wilt u weten of dit in aanmerking komt voor een BIB-subsidie? Neem dan tijdig contact op met de adviseurs van Raad & Daad voor het bespreken van uw project en indienen van een projectidee bij SenterNovem.

In dit nummer

Programma M&T

Subsidieregeling BIB

Innovatievoucher 2008

Innovatieprogramma's

Innovatie & Maritiem

Raad & Daad en Visserij

Geld beschikbaar voor Innovatieprogramma's

Drie nieuwe innovatieprogramma's voor Chemie, Hightech systemen & materialen en Life sciences & gezondheid (LSG) zijn van start gegaan. De programma's moeten bijdragen aan economische groei in de sectoren en het oplossen van maatschappelijke problemen. Bedrijven en kennisinstellingen kunnen financiële ondersteuning krijgen voor haalbaarheidsprojecten, R&D-projecten en Europese projecten.

Chemie

De chemische sector in Nederland wil producten maken die de kwaliteit van leven verbeteren. Het fossiele grondstofgebruik wordt fors verminderd en de risico's die met het chemische proces samenhangen worden teruggedrongen. Het innovatieprogramma draagt voor 30% bij aan halvering van het gebruik van fossiele grondstoffen in 25 jaar en het verdubbelt de komende tien jaar de bijdrage van de chemie aan het Bruto Binnenlands Product.

Binnen Chemie is er geld beschikbaar voor drie onderdelen:

- het Polymeren Innovatieprogramma: € 49,55 miljoen in de periode 2008-2011, uitvoering door het DPI. Er zijn drie sporen: voor spoor één, onderzoek en ontwikkeling, is € 37,25 miljoen gereserveerd. Het strategisch onderzoek richt zich op vier thema's. Daarnaast is het de bedoeling dat het mkb deelneemt aan ontwikkelingsprojecten. Spoor twee, waarvoor € 10,75 miljoen beschikbaar is, richt zich op het versnellen van de business. Voor het onderhouden van een duurzaam netwerk in de polymerector, spoor drie, is € 250.000 begroot;
- de Human capital agenda; € 2,5 miljoen;
- de Roadmap procesintensificatie: € 300.000.

Hightech systemen en materialen

Het innovatieprogramma Materialen stimuleert dat er meer nieuwe materialen op de markt komen voor de Nederlandse industrie. Voorbeelden zijn lichtgewicht constructies in de transportsector en materialen die voldoen aan de veiligheidsnormen in de luchtvaart.

Hieronder valt het Metals to Industry programma (M2I). M2I, dat een sterke internationale component moet krijgen, kent drie actielijnen:

- onderzoek: € 26,8 miljoen voor de komende vier jaar;
- valorisatie: € 7,2 miljoen; hiervoor moeten nauwe afspraken komen tussen TNO, NLR, Syntens en brancheorganisaties;
- human capital: € 800.000.

Life sciences en gezondheid

Voor life sciences (medische technologie) en gezondheid richt EZ een innovatieprogramma in, waarmee bestaande en jonge hightechbedrijven worden gestimuleerd om nieuwe medische producten, behandelingen en diagnostica te ontwikkelen.

LSG kent twee lijnen:

- het verkleinen van het investeringsgat: hiervoor komt € 25 miljoen beschikbaar via het nieuwe Innovatiekrediet (opvolger van de Uitdagingsfaciliteit); het krediet is bedoeld om bedrijven te helpen een investeringsgat te overbruggen. Ze krijgen 35% van de projectkosten gefinancierd voor klinische projecten die in de beginfase van ontwikkeling stagneren omdat er grote financiële risico's mee gepaard gaan;
- het versterken van (internationale) samenwerking: € 30 miljoen. Verder is er € 1 miljoen beschikbaar voor het apparatuurfonds Mibiton.

Opvolger MEP per 1 april open

Per 1 april a.s. is een nieuwe subsidieregeling, de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE) geopend voor aanvragen. De regeling is de opvolger van de in 2006 gesloten MEP.

Investeerders in projecten op het gebied van hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbaar gas en warmte/krachtkoppeling (wkk) kunnen gebruik maken van de SDE. Daarmee ondersteunt EZ ondernemers die energie produceren op een manier die het milieu nauwelijks belast. Het gaat om projecten die nog net niet uit de kosten komen zonder geld van de overheid.

Windmolens op land, zonne-energie, biogasproductie, kleinschalige biomassa met uitzondering van vloeibare biomassa zijn de categorieën die bij de Stimuleringsregeling Duurzame Energie (SDE) voor subsidiëring in aanmerking komen. Criteria hebben betrekking op kosteneffectiviteit, duurzaamheid, innovatie en langetermijnperspectief van de projecten.

De aanvraagperiode voor windenergie op land loopt van 1 april tot en met 1 december 2008. Voor de overige productiecategorieën loopt de tender van 1 april tot en met 1 augustus 2008.

Innovatie en subsidies in de maritieme sector

Nederland heeft een sterke maritieme sector. Hoewel de internationale positie van de sector nu sterk is, zijn innovaties noodzakelijk om deze positie in de toekomst te behouden en uit te bouwen.

Om innovatieve projecten te stimuleren zijn verschillende subsidieregelingen in het leven geroepen. Het doel is om de positie van de Nederlandse maritieme industrie te versterken. De programma's zijn gericht op innovaties in de maritieme maakindustrie, de offshore en de natte waterbouw.

Subsidieregeling Maritieme Innovatie (SMI)

Met de subsidieregeling Maritieme Innovatie worden innovatieve projecten binnen de thema's duurzaamheid, veiligheid en/of logistieke efficiëntie ondersteund. Uw project komt in aanmerking voor subsidie als dit valt onder technologische of organisatorische vernieuwingen. De overheid subsidieert namelijk zeescheepvaartondernemingen die bijdragen aan logistiek efficiënt, veilig en duurzaam transport over zee. Als zeescheepvaartonderneming kunt u voor zowel grote als kleine projecten subsidie aanvragen. Kleine projecten hebben minder dan 50.000 euro subsidiabele kosten en grote projecten hebben 50.000 euro of meer aan subsidiabele kosten. Projecten dienen in Nederland te worden uitgevoerd en hebben de vorm hebben van haalbaarheidsstudies, kennisoverdrachtprojecten, industrieel onderzoek, concurrentiële ontwikkeling of een combinatie van de laatste twee. De bijdrage varieert van 25% tot 80% van de subsidiabele kosten. Deze percentages kunnen verhoogd worden wanneer een mkb-onderneming bij het project betrokken is of wanneer het project aansluit bij het Zevende Kaderprogramma.

Subsidieregeling Innovatieve Zeescheepsbouw

De Nederlandse zeescheepsbouwsector (Nederlandse werven plus toeleveranciers) kan in aanmerking komen voor subsidie wanneer het scheepsbouwinnovatie-

projecten uitvoert. Subsidiabel zijn industriële toepassingen van technologisch nieuwe of aanmerkelijk verbeterde producten en processen bij de bouw of verbouw van een schip. Bijvoorbeeld de ontwikkeling en het ontwerp van een nieuwe scheepsklasse, innovatieve onderdelen van een zeeschip en de ontwikkeling en implementatie van innovatieve processen met betrekking tot productie, planning logistiek of ontwerp van zeeschepen. De subsidie bedraagt 20 procent met een maximum van 150 euro per cgt bij de bouw van een nieuw zeeschip en 5.000.000 euro voor zover het nieuwe processen betreft.

Maritiem innovatie programma (MIP)

De subsidieregeling maritieme haalbaarheids- en innovatieprojecten (MARHI of MIP) ondersteunt bedrijven die excellente projecten uitvoeren. De subsidieregeling bestaat uit een deel voor haalbaarheidsprojecten en een deel voor innovatieprojecten. In aanmerking voor een bijdrage komen maritieme samenwerkingsverbanden. Bij haalbaarheidsprojecten gaat het om het onderzoeken van de haalbaarheid van een nieuwe technologie, maar ook commerciële haalbaarheid en onderzoek naar de vereiste partijen om een project tot een succes te maken. Bij maritieme innovatieprojecten betreft het projecten bestaande uit industrieel onderzoek en/of pre concurrentiële ontwikkeling binnen de sectoren offshore en maritieme maakindustrie. Speerpunten zijn: shortsea schepen, megajachten, snelle patrouilleboten en baggerschepen, vloeibaar aardgas en winning van olie en gas in extreem diep water. Daarnaast is er aandacht voor human capital en het opheffen van innovatiedrempels.

De subsidie bedroeg in 2007 voor maritieme haalbaarheidsprojecten 50% van de subsidiabele kosten tot een maximumbedrag van € 100.000 per project. De subsidie voor maritieme innovatieprojecten bedroeg in 2007 35% - 45% van de subsidiabele kosten voor industrieel onderzoek en 25% - 35% van de subsidiabele kosten voor pre concurrentiële ontwikkeling. Voor 2008 is nog geen informatie over Maritieme Innovatieprojecten bekend, maar verwacht wordt dat nieuwe tenders opengesteld worden gaandeweg het jaar. Raad & Daad houdt u uiteraad op de hoogte.

Column

In de 20 jaar dat ik mijn subsidieadviesbureau mag runnen is het principe van subsidiëring vaak bekritiseerd. Zowel door de politiek als het bedrijfsleven. De bureaucratie en het ambtelijk jargon schrikt de ondernemer af. Ook de uitspraak dat een ondernemer zelf zijn broek moet kunnen ophouden heb ik vaak gehoord. Echter na deze constatering werd veelal toch subsidie aangevraagd om niet voorbijgestreefd te worden door de concurrent die mogelijk wel subsidie aanvraagt.

Enkele jaren geleden heb ik met het 2e kamerlid Martijn van Dam (PvdA) een interessante correspondentie over dit onderwerp gevoerd. De PvdA bij monde van Van Dam was toen van mening dat subsidies moesten worden afgeschaft. In die periode was ik secretaris van de beroepsorganisatie van subsidieadviseurs – de NVAS – en onze broodwinning verdedigend ging ik in het verzet. Van Dam gebruikte als hoofdargument dat de werking van de markt niet verstoord mag worden. In de visie van Van Dam zijn subsidies enkel gerechtvaardigd indien er sprake is van marktfalen. Als verweer droeg ik een aantal praktische argumenten aan, in de trend van indien er in Nederland géén subsidie wordt verstrekt en in andere Europese landen wel dan schieten we in onze eigen voet. Een gelijk speelveld is nodig. Als voorbeeld noemde ik de maritieme sector, die destijds vooral in Zuid-Europese landen rijkelijk gesubsidiëerd werd en in Nederland niet of nauwelijks.

Wat vind ik nu van het marktfalen?

Recent werd een schrijnend voorbeeld van marktfalen onder de aandacht gebracht. Het AD van 11 februari j.l. kopte op de voorpagina: “bestrijding van ongelukken door de dode hoek is te duur”. De beschikbare waarschuwingssystemen die ongelukken met de dode hoek kunnen voorkomen, blijven op de plank liggen. De Dordtse uitvinder Freek Ton heeft de “Lexguard” ontwikkeld. Dit innovatieve systeem waarschuwt de chauffeur als iemand zich in gebied naast de truck bevindt waar de bestuurder hem of haar niet ziet. Van de Lexguard zijn nu ongeveer 1000 stuks verkocht. Op een vrachtwagenbestand in Nederland van 140.000 is dat marginaal. De prijs van € 600 tot € 900 per wagen speelt daarbij een grote rol.

Dit lijkt me typisch een geval van marktfalen. De overheid zou hier bij moeten springen om de verkoop van de waarschuwingssystemen als de Lexguard te stimuleren. Met deze systemen wordt een belangrijke maatschappelijke behoefte vervuld: veilig verkeer.

Wat vind Van Dam van dit geval van marktfalen? Hoewel deze problematiek zijn portefeuille niet betreft zal ik het hem toch onder zijn aandacht brengen.

En hoe zit het nu met het ongelijke speelveld in de maritieme sector? De Nederlandse overheid heeft met de subsidieregelingen Maritiem Innovatieprogramma, Subsidierегeling Maritieme Innovatie en de Subsidierегeling Innovatieve Scheepsbouw een inhaalslag gemaakt. De maritieme sector is booming de laatste jaren. De tijd is nu rijp om te innoveren zodat Nederland ook in de toekomst maritiem aan kop blijft.

Louis Ouwerkerk

Binnenvaart

Ook in de binnenvaartsector zijn er momenteel diverse mogelijkheden voor een bijdrage van de zijde van de overheid. Er zijn verschillende hoofdthema's opgesteld: logistieke aanpak en de ontwikkeling van nieuwe markten, overslagtechnieken, ICT en informatiestromen, scheepstechniek/optimalisatie, onderwijs en kennisverspreiding, beveiliging en milieu. Hieronder een overzicht gegeven van de momenteel van kracht zijnde mogelijkheden.

MIA/Vamil

De Milieu-investeringsaftrek biedt ondernemers die investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen de mogelijkheid tot 40% van het investeringsbedrag in mindering te brengen op de fiscale winst. Vaak in combinatie met Vamil (willekeurig afschrijven, d.w.z. verspreid over meerdere jaren). Sinds 1 januari is de aanschaf of ombouw van milieuvriendelijke binnenvaartschepen fiscaal aantrekkelijk geworden.

Marco Polo

Dit programma, ter verbetering van de milieuprestaties van het vervoerssysteem, is het meest interessant als er aantoonbaar vracht van de weg wordt gehaald en in plaats daarvan per schip wordt vervoerd (modal shift). Deze acties voorzien in steun, zowel voor het opstarten van nieuwe diensten, als voor ingrijpende verbeteringen van bestaande diensten.

Subsidierегeling dieselmotoren voor binnenvaartschepen (VERS)

Deze regeling is momenteel nog niet open voor aanvragen. Het doel is het verminderen van de emissies van NOx in de binnenvaartsector. U kunt subsidie ontvangen voor de aanschaf van een emissiearme dieselmotor of het retrofitten van een bestaande dieselmotor. Verwachting is dat een nieuwe tender halverwege 2008 van start gaat.

Wil u weten of uw project of activiteit in aanmerking komt voor subsidie? Neem dan contact op met Raad & Daad.

Colofon:

Subsidieraad is een uitgave van Raad & Daad B.V., een adviesbureau met jarenlange ervaring op het gebied van subsidies. Aan de inhoud van dit nieuwsbericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Redactie: V. Klaarenbeek
Vormgeving: J. Poorthoven

Subsidieadviesbureau Raad & Daad B.V.

Albert Cuypsingel 281
3311 HD Dordrecht
Postbus 247
3300 AE Dordrecht
T. 078-614 70 70
F. 078-614 02 28
info@subsidieraad.nl
www.subsidieraad.nl